

РЕШЕНИЕ

№ 1538

гр. Велико Търново, 14.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, XVI СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ВЛАДИМИР БАЛДЖИЕВ**

при участието на секретаря **И.КА Д. ТРИФОНОВА**
като разгледа докладваното от **ВЛАДИМИР БАЛДЖИЕВ** Гражданско дело
№ 20234110101035 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба на Т. Т. П., в която се излагат твърдения, че с И. Н. В. живеят в съседни имоти *и от 2021г. се намират във влошени отношения. Изтъква се, че през месец март 2023г. ищецът гледал три видеоклипа **, в които последният използва обидни думи и изрази както и клеветнически твърдения срещу него. Твърди се, че нанесените обиди и клевети са накърнили честта и достойнството на Т. П. **, за което е спомогнало обстоятелството, че видеоклиповете са станали достояние на много хора поради разпространението им в Интернет. С оглед гореизложеното се отправя искане до съда да постанови решение, с което да осъди ответника да заплати на ищеца обезщетение за причинените неимуществени вреди в размер на 5000 лв., както и направените по делото разноски.

Ответникът, в срока по чл. 131 от ГПК, представя отговор на исковата молба, в който оспорва да е нанасял обиди и клевети на ищеца във видеоклип. С оглед гореизложеното, отправя искане за отхвърляне на исковата претенция и за присъждане на разноски.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и като прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното:

Предмет на делото е иск по чл. 45, ал. 1 от ЗЗД.

От събрания доказателствен материал се установява следната фактическа обстановка:

*****.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Разпоредбите на чл. 39 и чл. 41 от Конституцията на Република България утвърждават като основни права на личността правото свободно да се изразява и разпространява мнение и правото да се търси, получава и разпространява информация. Тези норми защитават правото на личността на свободна изјава на нейните същност и достойнство като равнопоставен участник в социалната общност. Те гарантират и възможността на всеки да се информира за заобикалящата го действителност, а на обществото - условия за съществуване и развитие в съответствие със създаденото от свободната размяна на мнения обществено мнение. В същия смисъл е и чл. 10, т. 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, който прокламира свободата на изразяването на мнения, включително разпространяването на информация и идеи без намеса на държавните власти. Правото свободно да се изразява и разпространява мнение, обаче не е абсолютно, а се разпростира до пределите, след които се засягат други основни права - чл. 39, ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 10, т. 2 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. Свободата на словото осигурява свободната оценка на фактите и възможността тя да се отстоява, но не дава право да се разпространяват неверни факти, нито да се засягат честта и достойнството на гражданите. Поради това, гражданите имат право да изказват мнения с негативна оценка, пряко или косвено засягащи конкретно лице, когато името му се коментира или се предполага във връзка с обществен въпрос, свързан с неговия пост, дейност или занятие, но не могат да използват правото за свободно разпространение на информация, за да нанасят обиди и да клеветят. Те следва да ограничат критиките си до границите посочени в чл. 39, ал. 2 от Конституцията на Република България, а доколкото ги прекратят, отговарят за причинените вреди. Поради това на проверка за истинност подлежат само фактическите твърдения, като те могат да ангажират отговорността на техния автор само ако са позорни за адресата - неприемливи от гледна точка на общоприетите морални норми и предизвикващи еднозначна негативна оценка на обществото и са неверни, тъй като информацията се отнася до проверими събития или факти от миналото или настоящето на засегнатия. Направените оценки за дадено лице не подлежат на проверка за вярност, тъй като не са конкретни факти от обективната действителност, но могат да ангажират отговорността на автора им само ако представляват обида.

Обидата и клеветата са състави на престъпления от частен характер съгласно регламентацията им в чл. 146 и чл. 147 от НК. При обидата деецът казва или извършва нещо унизително за честта и достойнството на засегнатия в негово присъствие, като използва епитети, изрази или жестове, които са унизителни от гледна точка на морала и накърняват неговата самооценка като личност, а при клеветата се разгласяват неистински позорни обстоятелства за пострадалия или му се приписва неизвършено престъпление, с цел уронване на авторитета му в обществото. В разглеждания случай от събраните доказателства и предвид неизпълнението на задължението на И. В. по чл. 176 от ГПК се установява, че с разпространения чрез мобилно приложение в Интернет видеоматериали, той е изнесъл твърдения за факти, че ищецът е получавал трудови и нетрудови доходи по неморален начин. Налице са и оценъчни съждения на И. В. към Т. П., че е ***** . По отношение на твърденията за факти липсват доказателства да отговарят на истината, а

дадените оценки и сравнения, са унизителни от гледна точка на морала и накърняват самооценката на ищеца като личност. Изложеното е показателно затова че, ответникът с действията си е надхвърлил допустимите рамки на свободата на словото по смисъла на чл. 39, ал. 2 от Конституцията на Република България. Същите са противоправни, целели са да предизвикат негативни реакции в аудиторията гледаща видеоклиповете и са накърнили честта, доброто име и достойнството на ищеца. От изложеното се достига до извод, че са налице елементите от фактическия състав обосноваващи отговорност на И. В. по чл. 45, ал. 1 от ЗЗД, поради което предявеният иск е доказан по основание.

От вредоносното поведение на ответника, ищецът е претърпял неимуществени вреди тъй като накърняването на честта, доброто име и достойнството му са предизвикали негативни психоемоционални преживявания и са нарушили обичайния начин на живот на Т. П. за период от няколко седмици. Обидните квалификации и клеветнически твърдения в процесния видеоматериал са разпространени чрез мобилно приложение в Интернет, което е дало възможност да бъдат възприети от неограничен кръг лица. Поради това, съдът след като съобрази характера и интензитета на уврежданията, начинът и обстоятелствата, при които те са причинени и отражението им върху начина на живот на увреденото лице, с оглед разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, намира, че обезщетението за претърпени неимуществени вреди за сумата от 3000 лв. е справедливо като ответникът следва да бъде осъден да го заплати. Претенцията за разликата до 5000 лв. е неоснователна и следва да бъде отхвърлена тъй като ищецът за един относително кратък период от време се е възстановил от преживените негативни емоции, а видеоклиповете впоследствие са изтрети, с което е ограничена възможността да бъдат възприети от трети лица.

При този изход на делото, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, ответникът следва да заплати на ищеца сумата от 720 лв., представляващи направени по делото разноски за държавна такса и адвокатско възнаграждение. На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК ищецът следва да заплати на ответника сумата от 320 лв., представляващи направени по делото разноски за адвокатско възнаграждение.

Водим от горното, Великотърновският районен съд

РЕШИ:

Осъжда И. Н. В. с ЕГН: ***** *, да заплати на Т. Т. П. с ЕГН: ***** о*, сумата от 3000 лв. /три хиляди лева/ - представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от уронване на доброто име, честта и достойнството на ищеца ***** , както и сумата от 720 лв. /седемстотин и двадесет лева/, представляваща направени по делото разноски, като отхвърля иска по чл. 45, ал. 1 от ЗЗД в частта за разликата от 3000 лв. до 5000 лв.

Осъжда Т. Т. П. с ЕГН: ***** *, да заплати на И. Н. В. с ЕГН: ***** *, сумата от 320 лв. /триста и двадесет лева/, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване, пред Великотърновския окръжен съд, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Велико Търново: _____